

"Min son dödade sin sambo"

För tre år sedan var **Sanna Lundell**, 47, en mamma som du och jag. Men ett samtal förändrade hennes liv för alltid – hennes son hade mördat sin sambo. "Jag kommer alltid att hata det han har gjort, men aldrig sluta älska honom", säger Sanna.

av Karin Herou foto Peter Jönsson

DEN VITA GOTLANDSGÅRDEN syns inte från vägen. **Sanna Lundell**, 47, har precis matat hönsen och tittat till kattungarna som föddes häromdagen. Den röda ladugården riktigt lyser i sommargrönskan och ute på ången betar lammen.

– Utan djuren hade jag gått under, säger Sanna.

– De har gett mig trygghet och inte krävt något tillbaka. Förutom vatten, mat och kärlek då.

Hon har snälla bruna ögon och ett försiktigt sätt. Det som hände, säger hon, har förändrat henne. Nu vet hon att det bakom varje tragiskt mord, bakom varje gärningsman, också finns en mamma.

Den 7 augusti 2009 slog hon på datorn för första gången på några dagar. Planlöst surfade hon in på sin sons Facebooksida. Först förstod hon inte vad hon såg, men hon tvingade sig själv att läsa vidare. Sidan var fullklottrad av hot, det stod att han förtjänade att dö, att han borde vara på bårhuset i stället.

Med en växande oro i magen ringde Sanna till polisen. Hon förstod knappt vad polismannen sa. En kniv. Två hugg. Hennes son var häktad, huvudmisstänkt för mordet på sin sambo. Sanna minns inte vad hon svarade, minns knappt hur hon tog sig igenom dagen.

– Det är helt tomt. Men jag tror inte jag grät, alla känslor var helt blockerade. Jag fick, och får fortfarande inte, ihop det. Han är ingen best, han är inte den som kan mörda någon annan. Jag visste att de haft ett turbulent förhållande, men det fanns inte i min föreställningsvärld att något sådant här skulle hända.

Det är fortfarande ofattbart att han har mördat.

Sanna skakar på huvudet. Läger händerna på bordet. Där ligger också ett fotoalbum. Bilder på en leende liten kille. Fotografier på en vanlig familj som åker på charter, besöker djurparken och läser böcker på stranden.

Martin var ett stillsamt barn som hellre la pussel än spelade fotboll. Han var omtänksam och avgudade sina småsyster. Det var en trygg uppväxt, familjen bodde i radhus och på somrarna åkte de på charter eller till Gotland.

"DET MÄRKTES ATT HAN VAR VILSEN I SJÄLEN"

Men Martin kunde också bli väldigt arg, så arg att Sanna var tvungen att hålla om honom långa stunder för att lugna honom. Som tio-åring blev han deprimerad och skrev på svarta tavlan i skolan att han inte ville leva längre. Inför ögonen på två jämnåriga kompisar försökte han hänga sig. Efter det blev han inlagd på en barnpsykiatrisk klinik i tre veckor.

Han fick diagnosen Aspergers syndrom.

– Vi pratade mycket, jag och Martin. Jag blev hans trygghet. Jag fick ju honom tidigt, jag var bara 18, och det har alltid varit vi två mot världen.

När Martin var i 20-årsåldern träffade han kärleken. De flyttade ihop och fick två barn i tätt följd. Förhållandet gick upp och ner och Sanna minns att sonen ringde och berättade att han blivit utkastad och var tvungen att

sova på en toalett eftersom han inte hade några pengar.

– Jag tyckte det var jättejobbigt och jag tänkte mycket på honom och försökte hjälpa till. Det märktes att han var vilsen i själen. Samtidigt var han vuxen och även om man är mamma kan man inte lägga sig i hur mycket som helst.

I efterhand kan hon ångra att hon inte la sig i mer.

Sanna vet bara det Martin berättat och det hon läst sig till i polisförhören.

Det var den 6 augusti 2009. Martin och hans sambo hade bråkat hela dagen. Nu låg de i sängen och grälade tyst för att inte väcka barnen i rummet intill. Det var länge sedan deras förhållande varit bra. Bara några dagar tidigare hade han försökt ta livet av sig. Hon gick upp på toaletten, han till köket för att ta ett glas vatten.

Sedan gick allt fel. Han tog en kniv från köket och högg henne två gånger. Sedan ströp han henne för att vara säker på att hon var död. ➔

HÄR FINNS STÖD FÖR ANHÖRIGA

Föreningen Anhörig Till En Gärningsman (FATEG) startades av **Sanna Lundell**, just för att hon kände sig så ensam och inte hade någon som förstod hur det var att ha en son i fängelse. Föreningens medlemmar träffas och stöttar varandra bland annat genom att närvara på rättegångar och som samtalsstöd. Läs mer på fateg.se.

A close-up portrait of a woman with short, dark, slightly messy hair. She is wearing black-rimmed glasses and a black top with a vibrant floral pattern in pink, yellow, and white. A thin necklace with a small white cross pendant is visible. The background is a soft, out-of-focus light grey.

Bakom varje gärningsman står en mamma. "Ingen ska behöva stå ensam vid beskedet att ens barn mördad", säger Sanna Lundell. Därför startade hon en förening för att hjälpa mammor till gärningsmän.

”Jag visste att de hade ett turbulent förhållande, men jag kan fortfarande inte förstå att min son har mördat”, säger Sanna, vars son mördade sin sambo.

forts.

Sanna tar ett djupt andetag.

– På morgonen frågade den äldsta pojken, som då var tre år, efter mamma. Martin pekade mot sängen. Då gick den lille pojken fram och strök henne över håret och sa: ”Ja, mamma sover.” Sedan åkte de till polisstationen. Martin ångrar sig, det säger han varje gång. Hon var hans stora kärlek och han älskade henne verkligen. Men han var så desperat att han varken visste ut eller in och sedan säger han att allt bara blev svart. Han minns inte mordet.

Det har nu gått tre år sedan mordet. Sanna har fortfarande dagar då hon bara gråter, men de blir allt färre. Den första tiden efteråt var kaotisk. Sanna beskriver sig själv som en bläckfisk som skulle hjälpa alla, från sonen till barnbarnen till fosterfamiljen.

Hon kastades in i en värld hon bara läst om i deckare, med rättegångar, bevismaterial och fängelsestraff. Samtidigt brottades hon med de stora och svåra frågorna: Var det mitt fel? Har jag fostrat och skapat en mördare? Kan man förlåta allt?

– Skulden och skammen har jag hållit inom mig. Men via terapin har jag insett att hans handlingar inte var mina.

Mordet har gjort henne till en sökare. Hon har varit runt i kyrkor och pratat med präster om förlåtelse, ansvar och moderskärlek.

– Jag har grubblat och gråtit och samtidigt känt mig så otroligt ensam. Men ja, moderskärlek överlever allt. Vad som än händer kommer han alltid att vara min son. Jag älskar honom, men jag hatar det han gjort. Det

”VISSA STÖTTAR, ANDRA SÄGER KASTA NYCKELN”

är en tveeggad kärlek och det kommer att ta tid att förlåta honom.

Martin dömdes till 16 år på Kumla, Sveriges största fängelse där några av landets värsta brottslingar sitter. Höga murar omgärdar byggnaden och för att träffa sin son måste Sanna gå igenom metalldetektorer, via narkotikahundar och få handväskan genomskökt. Hon försöker hälsa på varannan månad, annars pratar de i telefon och skriver brev till varandra.

Sanna vill fortsätta vara en bra farmor,

trots det som hänt. Barnbarnen bor i fosterfamilj, men hon försöker träffa dem så ofta det går.

– Den äldsta frågade en gång om jag fortfarande tyckte om Martin fastän han gjort deras mamma så illa. Jag sa att jag fortfarande tycker om honom, men att jag var så ledsen över vad han gjort.

Släktingar och vänner har alla reagerat olika på Martins dom.

– Vissa har verkligen stöttat och andra tycker att man ska kasta bort nyckeln och bara ge honom vatten och bröd resten av livet. När jag fyller 50 om några år hoppas jag att Martin får permission och kan komma på festen. Men jag vill inte behöva välja mellan min son och mina släktingar, säger Sanna.

En katt slinker in i köket och lapar i sig lite vatten. Sanna slänger en blick på klockan. Snart är det dags att rasta hunden och ta in hönorna för natten.

Sanna säger att hon varit på botten. Men nu tror, och hoppas, hon att det vänder uppåt.

– För ett år sedan hörde jag inte fågelsång, jag gick bara omkring som i ett tyst vakuum. Nu hör jag den igen. Det måste ju vara bra, eller hur? ☐